

FOTO – ILZE AUZĀNE

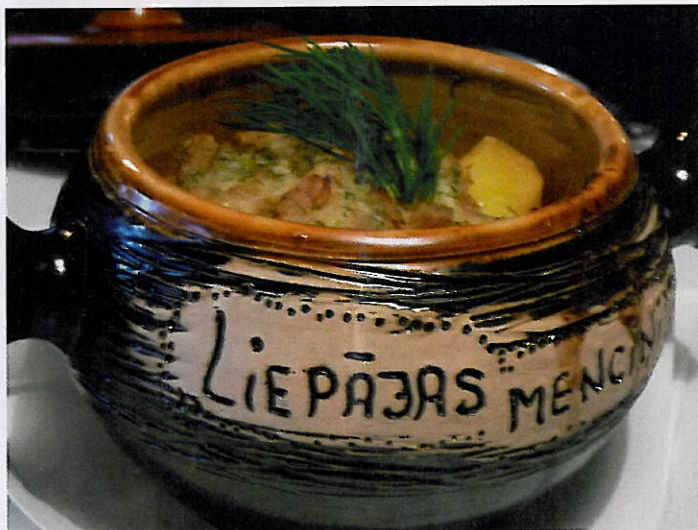

Uz Liepāju pēc mencīņiem!

Dodieties uz Liepāju, lai izstaigātu pilsētas himnas rindiņu maršrutu, nogaršotu mencīņus un apciemotu militārā mantojuma «zvaigzni»

ILZE AUZĀNE

Latvijas lauku tūrisma asociācijas *Lauku ceļotājs* tikko izdotajā *Militārā mantojuma kartē* «ir arī starptautiskas «zvaigznes», pirms vairākām dienām laikrakstā *Diena* tika citēts viens no kartes veidotājiem Juris Smajlinskis. «Liepājas Karostu un Līgatnes bunkurus prestižais ceļvedis *Lonely Planet* ir nominējis kā Latvijas topa objektus. Pie vienas no zvaigznēm nesen jau ir būs, pie otras pošos ceļā – ne tikai lai apmeklētu Karostu, bet arī lai uzzinātu, kas jauns Liepājā. Pilsētā mūs sagaida *Bekera & Co* drāšu fabrikas izaudzinātais *Liepājas metalurģs*, kura trīs skursteņi ir viens no šīs puses simboliem. «Pilsētā, kurā piedzimst vējš, laivinieks laivai dēli tēš», – kāda sieviete sēž un gaida autobusu uz aprakstīta soliņa, kura atzveltnē kāds vīrs iecirtis cirvi, – Kūrmājas prospektā izvietotas Liepājas himnas tēlu skulptūras, iemiejot Imanta Kalniņa komponētās dziesmas vārdus, kurus sarakstījis dzejnieks Māris Čaklais.

Menciņi kārdina ar karstu podiņu, kurā kartupeļi, kūpināta menca, sīpoli – viss pagatavots pēc senas Dienvidkurzemes receptes

Virzienā uz jūras pusi koka zarā sēž varen varoša vārna, uz galda atstāti trīs alus kausi, stabā uzkāpis telefonists. Labi, ka vējš viņu nenoplēš.

Vij rozes, sien namatu ap galvu

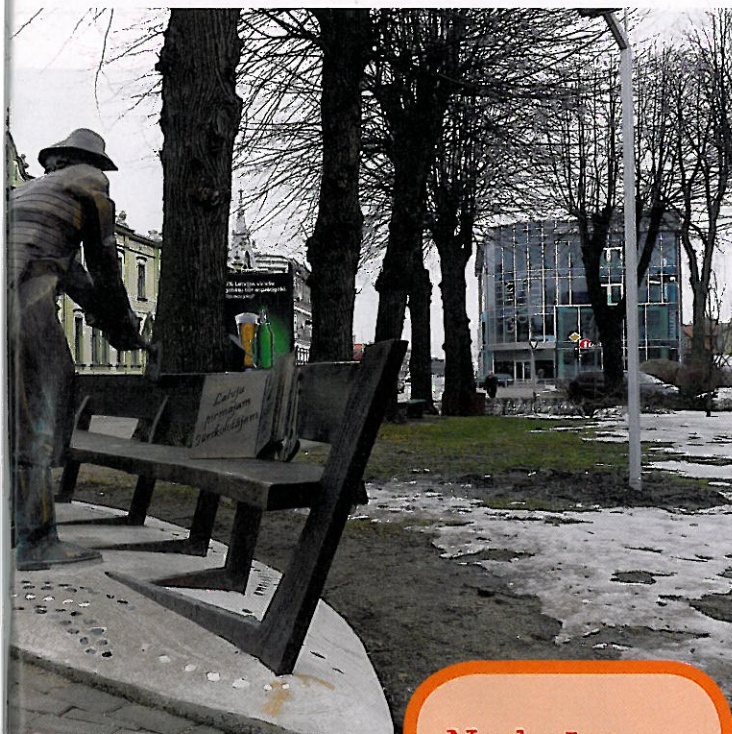
Kūrmājas prospektā atrodas Liepājas muzejs, kas izmitināties respektablā 1900.–1901. gadā

celtā ēkā. «Ar greznību izceļas halles interjers, galerijas kokā grieztās margas izveidotas kā smailloka arkāde, portālus rotā sandriki ar konsolēm,» iekšelpas apraksta *liepajaturisms.lv*. Muzejā pretī izpeld kuģa modelis. Te valda īsta Žila Verņa romānu estētika – domājams, tieši šādās mājās sākas ceļojumi apkārt pasaulei. Ap 1500 muzeja ekspo-

nātu valodā izteikta Dienvidkurzemes vēsture. Šeit apskatāmi arī koka tēlnieka Mīkēļa Pankoka darbi. Vienā no tiem – *Vij rozes ap galvu* – daļava uzlikusi kājiņu uz mironģalvas. Šķiet, Viljama Šekspīra uzdots jautājums «būt vai nebūt» ir izlemts. To, kā ap galvu apsiet namatu, ilustrē mazu mazitiņu fotogrāfiju sērija. Vienā no muzeja zālēm apskatāma mākslinieka un pedagoga Matīsa Zavicka piemiņas izstāde – 13. aprīlī viņam apritētu 100 gadu. Kūrmājas prospekta galā netālu no piemiņkļa bojāgājušajiem zvejniekiem un jūrniekiem «pieplok pie zemes cilvēku mežs», skumjās, mūžam gaidošās, sērojošās sievietes tēls raugās jūrā, kas tagad ir salti barga.

Luksofora pavasarīgā dziesma

«Podziņam nekas cits neatlika, kā noguldīt pretinieku uz ledu ar neatļautu paņēmieni,» radio skanošā hokeja komandas *Dinamo* spēles reportāža liek atcerēties teicienu, ka visi paņēmieni ir atļauti tikai milā un karā, un atgādina, ka šodienas plā-

Kūrmājas prospektā izvietotas
Liepājas himnas tēlu skulptūras

Noderīga informācija

- Liepājas reģiona Tūrisma informācijas birojs
Adrese: Rožu laukums 5/6, Liepāja
Tālrunis +371 634 80808,
e-pasts info@liepajaturisms.lv
www.liepajaturisms.lv
www.celotajs.lv

nā ir Karosta. Taču Liepājas pilsētas apmeklējuma sarakstā palikuši vēl daži «obligāti jaredz» objekti. Pilsētas senākajā dievnāmā Sv. Annas baznīcā ir apskatāms vairāk nekā 300 gadu sens altāris, ko darinājis Ventspils kuģu būvētavas koktēlnieks Nikolass Sefrenss jaunākais. No Latvijas Pirmās rokkafejnīcas puses pa Slavas aleju pretī brauc trīs riteņbraucēji. Grupiņas priekšgalā pedāļus min sievietē – kā pīļu māte, kas izvedusi pastaigā savus mazulius. Kā putns pavasari vītero luksofors, kad tajā iedegas zaļā gaisma. Šeit viss skan: notis bruģī, un pat Ļeņina bronzas piemineklis savulaik ticis pārkausēts miera zvanos. Atveras Bērnu un jaunatnes centra durvis, un cita pēc citas ārā nāk pensijas vecuma sievietes – mūžam jaunas. Sirdī. Trīs no viņām apstājas pretī kafejnīcai *Trīs kungi* un dalās ēst gatavošanas noslēpumos. «Es nezinu, es nezinu, kas man no tevis tika, bet atkal atgriežos pie tevis, *Eolika!*» – no kādas mājas skan dziesma. Grupa ar šādu nosaukumu atrodama arī Slavas alejā, bet, vai tur ir arī Olgas Rajeckas plaukstiņu nospiedumi, būs jāuzzina pašiem. Laiks doties uz Karostu, tomēr Liepāja savu viesi nelaidīs prom nepaēdušu. Lai nebūtu jālauza galva, pētot ēdienkartes likoļus, tagad ir sagādāta iespēja visās pilsētas ēstuvēs izvēlēties Liepājas mencinūs. Tas arī noteikti jādara, jo ārpus Liepājas kaut ko tādu ne-

dabūsi. Menciņi kārdina ar karstu podiņu, kurā kartupeļi, kūpināta menca, siņoli – viss pagatavots pēc senas Dienvidkurzemes receptes.

Karostas valdzinošais skarbums

«Vai skarbaiss valdzinājums. Daļa no Liepājas, bet reizē – pasaule pati par sevi,» uzskata *liepajaturisms.lv*. «Tā ir brīnumaina, paradoksāla un unikāla vieta ne tikai Latvijas, bet arī pasaules vēsturē un arhitektūrā.» Karosta kā patstāvīga pilsētvide attīstījās XIX gadsimta beigās un XX gadsimta sākumā – 1890. gadā pēc Krievijas cara Aleksandra III pavēles uz ziemeļiem no Liepājas sākās apjomīga cietokšņa un kara pilsētiņas celtniecība. Tā atrodas tikai astoņus kilometrus no pilsētas centra, bet savulaik, lai no turienes uz Liepāju nosūtītu vēstuli, uz aploksnas bijusi jālīmēja tādas vērtības marka, it kā to sūtītu uz ārzemēm. Uz šo pasauli pārceļ Oskara Kalpaka tilts, kas projektēts pēc franču inženiera Gistava Eifeļa skices. O, Parīze,

Karostas cietums

Sv. Nikolaja pareizticīgo Jūras katedrāle

Oskara Kalpaka tilts

Parīze! Pirms tilta simtgades svinībām romantiskā satikšanās ar Gruzijas skaistuli *Annu* beidzās ar salauztu sirdi – nopietni sabojātu tilta ziemeļu daļu. Braucam garām tā sauktajam Kolčaka namam, kas glabā atmiņas par Krievijas militāro eleganci, – priekšstatu, kā šeit savulaik risinājusies sadzīve, varot gūt, noskatoties filmu *Admirālis* ar Konstantīnu Habenski Aleksandra Kolčaka lomā, un ļaut vaļu fantāzijai: zelta dekoru, kristāla lustras, parketa grīdas, uz kurām tiek dejotas dejas, un pašiem savs orķestris. No manēžas, kurā notikuši gan treniņi, gan balles un kuru savulaik klājis stikla

dakstiņu jumts, pāri palikušas tikai sienas. Blāva nojausma par tā laika greznību sajaucas ar padomju militārisma atstātajām pēdām. Karostas teritorijā kā gliemežvāķa acīm paveras pērle – Sv. Nikolaja pareizticīgo Jūras katedrāle ar pieciem kupoliem. Iereibusi sievietē krievu valodā stāsta kaut ko par mūmijām, kuras varot parādīties bildēs, fotografējot dievnamus. Tomēr spoki šajā pusē drīzāk meklējami Karostas cietumā, taču tā teritorijā kāds lomā iejuties vīrs mūs izliek aiz vārtiem. Pret Ziemeļu mola sāniem sitas viļņi, tālumā redzams vēja ģenerators, kas nenogurdams griež spārnus.▶